

Torstai 8. lokakuuta 2020

P9_TA(2020)0265

Rahoitusalan digitalisaatioprosessi: kryptovarojen kehittymässä olevat riskit – rahoituspalveluihin, -laitoksiin ja -markkinoihin liittyvät sääntely- ja valvontahaasteet

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. lokakuuta 2020 suosituksesta komissiolle rahoitusalan digitalisaatioprosessista: kryptovarojen kehittymässä olevat riskit – rahoituspalveluihin, -laitoksiin ja -markkinoihin liittyvät sääntely- ja valvontahaasteet (2020/2034(INL))

(2021/C 395/10)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklan,
- ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27. huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta 25. marraskuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366 ⁽²⁾,
- ottaa huomioon rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta 20. toukokuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 19. helmikuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan datastrategia” (COM(2020)0066),
- ottaa huomioon 8. maaliskuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”FinTech-toimintasuunnitelma Euroopan rahoitusalan kilpailukyvyyn ja innovatiivisuuden parantamiseksi” (COM(2018)0109),
- ottaa huomioon 6. huhtikuuta 2016 annetun unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja komission yhteisen tiedonannon ”Yhteinen kehys hybridiuhkien torjumiseksi: Euroopan unionin toimet” (JOIN(2016)0018),
- ottaa huomioon 19. helmikuuta 2020 annetun komission valkoisen kirjan ”Tekoäly – Eurooppalainen lähestymistapa huippuosaamiseen ja luottamukseen” (COM(2020)0065),
- ottaa huomioon varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskisin komission puolesta 10. huhtikuuta 2017 antaman vastauksen kysymykseen E-001130/2017,
- ottaa huomioon hajautetun tilikirjan teknologian ja lohkoketjujen hallinnoinnista lokakuussa 2019 julkaistun komission rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosaston loppuraportin ”Governance for a DLT/Blockchain enabled European electronic Access Point (EEAP)” ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35.

⁽³⁾ EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73.

⁽⁴⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/98da7b74-38db-11ea-ba6e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-113099411>

Torstai 8. lokakuuta 2020

- ottaa huomioon komission tutkimuksen korttimaksujen siirtohinnoista annetun asetuksen soveltamisesta ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 17. helmikuuta 2020 järjestetyn komission julkisen kuulemisen sijoituspalveluyrityksiä ja markkina-toimijoita koskevan sääntelykehysten tarkistamisesta,
- ottaa huomioon pääomamarkkinaunionia käsittelevän komission korkean tason foorumin 10. kesäkuuta 2020 julkaistun loppuraportin Euroopan pääomamarkkinoiden uudesta visiosta "A new vision for Europe's capital markets" ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon rahoitusalan innovoinnin sääntelyesteitä käsittelevän komission asiantuntijaryhmän 13. joulukuuta 2019 antaman loppuraportin "30 recommendations on regulation, innovation and finance",
- ottaa huomioon Euroopan valvontaviranomaisten 10. huhtikuuta 2019 Euroopan komissiolle antaman yhteisen ohjeistuksen tarpeesta parantaa lainsäädäntöä, joka liittyy tieto- ja viestintätekniikan riskienhallinnan vaatimuksiin EU:n rahoitusosalalla,
- ottaa huomioon Euroopan valvontaviranomaisten 10. huhtikuuta 2019 Euroopan komissiolle antaman yhteisen ohjeistuksen kustannuksista ja hyödyistä, joita aiheutuu yhtenäisen kyberuhkien sietokyvyn testauskehysten luomisesta merkittäviä markkinaosapuolia ja infrastruktuureja varten kautta EU:n koko rahoitusalan,
- ottaa huomioon Euroopan valvontaviranomaisten 7. tammikuuta 2019 julkaistun raportin finanssiteknologioiden sääntelystä "FinTech: Regulatory sandboxes and innovation hubs" ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon 29. marraskuuta 2019 annetut Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet tieto- ja viestintätekniikka- (ICT) sekä turvallisuusriskien hallinnasta,
- ottaa huomioon 9. tammikuuta 2019 annetun Euroopan pankkiviranomaisen raportin, jossa annetaan komissiolle neuvoja kryptovaroista,
- ottaa huomioon Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen komissiolle kryptovaluutan liikkeeseenlaskusta ja kryptovaroista 9. tammikuuta 2019 antaman lausunnon,
- ottaa huomioon joulukuussa 2019 julkaistun Euroopan komission kuulemisasiakirjan kryptovarojen markkinoita koskevasta EU:n kehyksestä,
- ottaa huomioon 27. maaliskuuta 2019 antamansa lainsäädäntöpäätöslauselman ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2018 antamansa päätöslauselman hajautetun tilikirjan teknologiasta ja lohkoketjuista: luottamuksen lisääminen välikäsien poistamisen avulla ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 2017 antamansa päätöslauselman aiheesta "FinTech: teknologian vaikutus rahoitusalan tulevaisuuteen" ⁽¹⁰⁾,
- ottaa huomioon 16. helmikuuta 2017 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle robotiikkaa koskevista yksityisoikeudellisista säännöistä ⁽¹¹⁾,
- ottaa huomioon kryptovarojen kehitystä käsittelevän talous- ja raha-asioiden valiokunnan teettämän ja huhtikuussa 2020 julkaistun tutkimuksen "Crypto-assets: Key developments, regulatory concerns and responses",

⁽⁵⁾ <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0120161enn.pdf>

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/files/200610-cmu-high-level-forum-final-report_en

⁽⁷⁾ JC 2018 74

⁽⁸⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2019)0301.

⁽⁹⁾ EUVL C 11, 13.1.2020, s. 7

⁽¹⁰⁾ EUVL C 307, 30.8.2018, s. 57.

⁽¹¹⁾ EUVL C 252, 18.7.2018, s. 239.

Torstai 8. lokakuuta 2020

- ottaa huomioon sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan teettämän ja helmikuussa 2014 julkaistun tutkimuksen rahoituspalvelujen kuluttajansuojanäkökohdista ”Consumer Protection Aspects of Financial Services”,
 - ottaa huomioon heinäkuussa 2019 julkaistun Euroopan keskuspankin raportin vähittäismaksujen digitalisoinnin vaikutuksista eurojärjestelmän rooliin katalysaattorina,
 - ottaa huomioon Benoît Coeuren 31. tammikuuta 2019 pitämän pääpuheen ”FinTech for the People”,
 - ottaa huomioon Yves Mersch 26. helmikuuta 2019 järjestetyssä finanssiteknologiaa ja digitaalista innovointia käsittelevässä kolmannessa vuotuisessa konferenssissa pitämän pääpuheen ”Lending and payment systems in upheaval: the FinTech challenge”,
 - ottaa huomioon finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän 6. kesäkuuta 2019 antaman raportin ”Decentralized financial technologies: Report on financial stability, regulatory and governance implications”,
 - ottaa huomioon finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän 14. helmikuuta 2019 antaman raportin ”FinTech and market structure in financial services: Market developments and potential financial stability implications”,
 - ottaa huomioon finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän 16. heinäkuuta 2018 antaman raportin ”Crypto-assets: Report to the G20 on work by the FSB and standard-setting bodies”,
 - ottaa huomioon finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän 27. kesäkuuta 2017 antaman raportin ”Financial Stability Implications from FinTech, Supervisory and Regulatory Issues that Merit Authorities’ Attention”,
 - ottaa huomioon finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän stablecoin-valuutoista 14. huhtikuuta 2020 antaman neuvoa-antavan asiakirjan ”Addressing the regulatory, supervisory and oversight challenges raised by ‘global stablecoin’ arrangements”,
 - ottaa huomioon stablecoin-valuuttoja käsittelevän G7-maiden työryhmän lokakuussa 2019 toteuttaman maailmanlaajuisen stablecoin-valuuttojen vaikutusta koskevan tutkimuksen,
 - ottaa huomioon rahanpesunvastaisen toimintaryhmän kesäkuussa 2019 antamat ohjeet riskiin perustuvasta lähestymistavasta virtuaalivaluuttaan ja virtuaalivaluuttoja koskevien palvelujen tarjoajiin,
 - ottaa huomioon rahanpesunvastaisen toimintaryhmän kesäkuussa 2019 päivittämät suositukset ja erityisesti sähköisiä varojen siirtoja koskevan suosituksen nro 16,
 - ottaa huomioon Kansainvälisen järjestelypankin tammikuussa 2020 julkaiseman analyysin ”Policy responses to FinTech: a cross-country overview”,
 - ottaa huomioon Fernando Restoyn kuudennentoista julkisen ja yksityisen sektorin välisen pankkialan ASBA-BID-FE-LABAN -politiikkavuoropuhelun yhteydessä 16. lokakuuta 2019 pitämän puheen ”Regulating FinTech: what is going on, and where are the challenges?”,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 47 ja 54 artiklan,
 - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A9-0161/2020),
- A. ottaa huomioon, että digitaalinen rahoitus on jatkuvasti kehittyvä rahoitusala, joka ansaitsee jatkuvaa seurantaa ja tarkastelua sekä toimialan että sääntelyn tasolla;

Torstai 8. lokakuuta 2020

- B. ottaa huomioon, että unionin sisämarkkinoille on ominaista avoin kilpailu ja niiden tarkoituksena on luoda tasapuoliset toimintaedellytykset varmistamalla yhdenmukaistettu sääntelykehys, kansainvälisiin standardeihin tukeutuminen, valvonnan lähentäminen ja valvontayhteistyö; katsoo, että unionin digitaalisen rahoituksen strategian olisi näin ollen perustuttava samoihin periaatteisiin;
- C. toteaa, että finanssitekniologioiden sääntelyssä tarvitaan tasapainoista lähestymistapaa innovoinnin edistämisen sekä sijoittajansuojan ja rahoitusvakauden korkean tason varmistamisen välillä;
- D. ottaa huomioon, että vaikka termiä ”kryptovarot” käytetään viittaamaan monenlaiseseen digitaaliseen omaisuuteen, muun muassa mutta ei yksinomaan virtuaalivaluuttoihin ja -rahakkeisiin, tietyn tyyppiset stablecoin-valuutat tai tietyt rahoitusvälineiksi kelpaavat virtuaalivaluutat (security tokens) suljetaan joskus pois;
- E. ottaa huomioon, että kaksi yleisintä kryptovarojen komponenttia ovat i) varojen, saamisten tai oikeuksien perustana olevan omistusoikeuden yksityinen luonne ja ii) salaustekniikan ja hajautetun tilikirjan teknologian (DLT) tai vastaavan teknologian käyttö varojen vaihdon sekä näiden varojen luontaisen tai nähdyn arvon perustana;
- F. toteaa, ettei yksikään keskuspankki tai viranomainen unionin alueella toistaiseksi laske liikkeeseen tai takaa kryptovaroja, joita saatetaan käyttää erilaisiin tarkoituksiin, kuten vaihdantavälineenä taikka investoinneissa ja tavarain tai palvelun hankinnassa;
- G. ottaa huomioon, että stablecoin-valuutoilla on samanlaiset ominaisuudet kuin kryptovaroilla eivätkä ne ole minkään tietyn valuutan muodossa vaan ne perustuvat välineisiin, joilla pyritään minimoimaan niiden jonkin valuutan määräisen hinnan vaihtelu; ottaa huomioon, että jotkut kryptovarot ja niihin liittyvät teknologiat voivat lisätä tehokkuutta, kilpailua ja avoimuutta sekä tuottaa merkittäviä mahdollisuuksia ja etuja yhteiskunnalle, sillä osa niistä voi mahdollistaa edullisemmat ja nopeammat maksut ja tarjota uusia rahoituslähteitä pienille ja keskiuurille yrityksille (pk-yritykset); toteaa, ettei hintavaihtelun minimoimiseen tarkoitettuja välineitä ole testattu tilanteissa, joissa stablecoin-valuutalla suoritetaan huomattava määrä liiketoimia;
- H. ottaa huomioon, että julkinen keskustelu yksityisesti liikkeeseen lasketuista stablecoin-valuutoista saattaa liittyä tiettyihin puutteisiin unionin maksuympäristössä;
- I. katsoo, että stablecoin-valuutoista saattaa tulla laajasti käytetty maksuväline, minkä vuoksi olisi toteutettava asianmukaisia sääntely- ja valvontatoimia;
- J. ottaa huomioon, että keskuspankin digitaalivaluutta (CBDC) perustuu vakaan omaisuuserän käsitteeseen, on luonteeltaan valtiollinen ja eroaa siten kryptovaroista; ottaa huomioon, että Kiinan kansanpankki testaa parhaillaan keskuspankin digitaalivaluutta (Digital Currency Electronic Payment, DCEP); korostaa, että DCEP:n mahdollinen maailmanlaajuinen käyttö voisi vaikuttaa kansainväliseen kauppaan ja kuluttajansuojaan;
- K. ottaa huomioon, että mahdollisia aloitteita keskuspankkien digitaalivaluuttojen toteuttamiseksi harkitaan sekä unionissa että maailmanlaajuisesti;
- L. katsoo, että digitaalisella rahoituksella on vahva rajat ylittävä ulottuvuus, joka ulottuu unionin tasoa pidemmälle, minkä vuoksi kansainvälinen yhteistyö ja standardien laadinta sekä tehokas ja vaikuttava unionin valvonta tällä alalla on olennaisen tärkeää;
- M. toteaa, että digitaalisten rahoitusvälineiden kehittämisessä voi olla vahva pääomavirtojen elementti, joka houkuttelee rajatylittäviä investointeja; korostaa näin ollen, että digitaalinen rahoitus voi edistää unionin kilpailukykyä maailmanmarkkinoilla;
- N. ottaa huomioon, että markkinatietojen mukaan ⁽¹²⁾ kesäkuussa 2020 maailmanlaajuisesti oli olemassa yli 5 600 kryptovarojen lajia, joiden kokonaismarkkina-arvo oli yli 260 miljardia Yhdysvaltain dollaria ⁽¹³⁾, mistä pelkästään bitcoinien osuus on 65 prosenttia;

⁽¹²⁾ <https://coinmarketcap.com>

⁽¹³⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648779/IPOL_STU\(2020\)648779_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648779/IPOL_STU(2020)648779_EN.pdf)

Torstai 8. lokakuuta 2020

- O. toteaa, että markkinatietojen mukaan stablecoin-valuuttojen kokonaismarkkina-arvo oli jo 10 miljoonaa euroa kesäkuussa 2020, kun se tammikuussa 2018 oli 1,5 miljardia euroa, ja katsoo, että vaikka niiden kattavuus on edelleen rajallinen muihin kryptovaluuttoihin verrattuna, ne voivat saavuttaa nopeasti maailmanlaajuisen mittakaavan ja laajan käyttäjäjoukon, etenkin jos verkostojaan hyödyntävät suuret teknologiayritykset ottavat ne käyttöön;
- P. ottaa huomioon, että Euroopan keskuspankin (EKP) asiantuntijat totesivat vuonna 2019 laaditussa julkaisuissaan ⁽¹⁴⁾, että vaikka kryptovarot ovat erittäin spekulatiivisia ne eivät muodosta välitöntä uhkaa rahoitusvakaudelle; ottaa huomioon, että Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) ⁽¹⁵⁾ ja Euroopan pankkiviranomainen (EPV) ⁽¹⁶⁾ jakavat kumpikin tämän näkemyksen; ottaa huomioon, että vastaavia päätelmiä ovat tehneet Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) vuoden 2018 maailmanlaajuisista rahoitusvakautta koskevassa raportissaan sekä finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmä (FSB) heinäkuussa 2018 antamassaan raportissa mutta FSB katsoo, että tilannetta on yhä tarkasteltava, sillä markkinat muuttuvat nopeasti;
- Q. ottaa huomioon, että kuten EPV:n raportissa todetaan, rahoituslaitosten toiminta kryptovaluuttojen alalla on toistaiseksi melko vähäistä, mutta arvioi kryptovaluuttoihin kohdistuvan kiinnostuksen todennäköisesti kasvavan etenkin hajautetun tilikirjan teknologiaan perustuvien ratkaisujen käytön lisääntyessä; toteaa, että tällaisia toimintoja ovat muun muassa kryptovaroja koskevan riskiposition pitäminen tai ottaminen, uusien kryptovaluuttojen merkintä liikkeeseenlaskun yhteydessä tai kryptovarioihin liittyvien lompakko-, vaihto- tai muiden palvelujen tarjoaminen; katsoo, etteivät nykyiset vakavaraisuussäännöt oikein sovellu kryptovarojen suuren vaihtelun ja suurten riskien huomioimiseen;
- R. ottaa huomioon, että viimeaikaisten tutkimusten mukaan kryptovaluuttoja käytetään pääasiassa spekulatiivisissa investoinneissa eikä niinkään laillisten kauppioiden tarjoamien tavaroiden tai palvelujen maksuvälineenä; huomauttaa Euroopan valvontaviranomaisten korostaneen, että sellaiset kryptovarot, joita ei voida luokitella unionin varainhoitoasetuksen soveltamisalaan kuuluviksi rahoitusvälineiksi, aiheuttavat erityisiä riskejä etenkin sijoittajan- ja kuluttajansuojan sekä markkinoiden eheyden näkökulmasta; ottaa huomioon, että kryptovarioihin voi liittyä kohonnut rahanpesun, vilpillisten menettelyjen, veronkierron ja ulkoisten hyökkäysten riski;
- S. katsoo, että uusien teknologioiden käyttöönotto voi auttaa merkittäväällä tavalla rahoituspalveluyrityksiä valvonta- ja vaatimustenmukaisuusvelvoitteiden täyttämässä;
- T. toteaa, että kryptovarojen luokittelu unionin oikeuden mukaisiksi rahoitusvälineiksi riippuu kansallisista toimivaltaisista viranomaisista, jotka vastaavat unionin oikeuden kansallisesta soveltamisesta; katsoo tämän aiheuttavan eroja valvonnassa ja sääntelyssä, mikä haittaa johdonmukaisuutta sekä tasapuolisten toimintaedellytysten luomista unionissa; myöntää, ettei kryptovarojen luokittelu ja niiden sisällyttäminen unionin lainsäädäntökehykseen ole helppoa, koska erilaisilla kryptovaroilla on omat ominaispiirteensä, jotka voivat myös muuttua ajan mittaan;
- U. katsoo, että uusien kryptovaluuttojen liikkeeseenlaskut (ICO) voisivat muodostaa vaihtoehtoisen rahoituslähteen innovatiivisille yrityksille ja start-up-yrityksille niiden kehityksen alkuvaiheissa, mutta toteaa, että erittäin spekulatiivisen luonteensa ja petosalttiutensa vuoksi ne myös altistavat sijoittajat hyvin suurelle tappioriskille; panee merkille Kansainvälisen järjestelypankin vuoden 2018 talousraportin, jonka mukaan vähintään 22,5 prosenttia uusien kryptovaluuttojen liikkeeseenlaskuista oli osoittautunut Ponzin järjestelmän mukaisiksi huijauksiksi;
- V. katsoo, että kryptovarot voivat auttaa alentamaan transaktiokustannuksia turvallisesti yhä enenevässä määrin digitaalisesti valvotussa maailmassa, kunhan niihin sovelletaan tiukkaa, tarkoituksenmukaista ja riskiperusteista sääntelyjärjestelmää;
- W. katsoo, että digitaalisella rahoituksella voidaan monin tavoin torjua covid-19-pandemian taloudellisia vaikutuksia kansalaisiin, pk-yrityksiin ja muihin yritys- ja rahoituspalveluihin; toteaa, että covid-19-pandemia on osoittanut vaihtelevassa määrin eri jäsenvaltioissa digitaaliseen rahoitukseen liittyvät mahdollisuudet sekä kuluttajille että taloudelle;

⁽¹⁴⁾ https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/articles/2019/html/ecb.ebart201905_03~c83aeaa44c.en.html#toc4

⁽¹⁵⁾ Kryptovaluuttojen liikkeeseenlaskua käsittelevä ESMA:n neuvoa-antava asiakirja "Advice – Initial Coin Offerings and Crypto-Assets" (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-157-1391_crypto_advice.pdf).

⁽¹⁶⁾ EPV:n kryptovaluuttoja käsittelevä raportti ja ohjeita Euroopan komissiolle (<https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2545547/67493daa-85a8-4429-aa91-e9a5ed880684/EBA%20Report%20on%20crypto%20assets.pdf>).

Torstai 8. lokakuuta 2020

- X. toteaa, että suuret teknologiayritykset ja maailmanlaajuiset digitaaliset alustat tarjoavat yhä enemmän rahoituspalveluja; katsoo, että digitaalialan suuret toimijat hyötyvät kilpailueduista, kuten mittakaavaeduista, laajoista rajatylittävistä käyttäjäverkoista, rahoituksen helposta saatavuudesta ja kyvystä kerätä suuria tietovirtoja, joita käyttäjät tuottavat massadatan analysoinnin kaltaisten tietojenkäsittelytekniikoiden avulla, mikä tuottaa valtavaa lisäarvoa monin tavoin; toteaa, että suurten teknologiayritysten läsnäolo finanssiteknologian markkinoilla voi vahingoittaa reilua kilpailua ja innovointia;
- Y. toteaa, että hiljattain paljastunut FinTech-yrityksiin liittyvä vilpallinen toiminta korostaa tarvetta tarkastella kokonaisvaltaisesti riskejä, joita taloudellisten tietojen raportointiin, petoksiin ja vakavaraisuusmenettelyihin liittyvistä häiriöistä koituu kuluttajan- ja sijoittajansuojalle;
- Z. panee merkille, että muiden kuin käteisvaroilla suoritettujen maksujen osuus on kasvanut merkittävästi viime vuosina; huomauttaa, että ilman käteistä suoritettavia maksuja koskevan kehyksen parantamisella ei saisi heikentää mahdollisuutta käyttää käteistä maksuvälineenä;
- AA. ottaa huomioon, että rahoitusala on maailman suurin tieto- ja viestintätekniikan käyttäjä ja että sen osuus kaikista tieto- ja viestintätekniikkaan käytetyistä menoista on noin viidennes;
- AB. ottaa huomioon, että uusien teknologioiden soveltamiseen rahoitusallalla voi liittyä uusia riskejä, joita on tarpeen säännellä ja valvoa rahoitusvakauden, sisämarkkinoiden yhtenäisyyden ja kuluttajansuojan takaamiseksi;
- AC. katsoo, että tekoälyn lisääntynyt käyttö rahoituspalveluissa johtaa siihen, että tarvitaan vahvempaa toiminnallista häiriönsietokykyä ja vastaavaa asianmukaista valvontaa sekä unionin lainsäädännössä säädettyä tietosuojaa;
- AD. katsoo, että uudet toiminnalliset ongelmat, erityisesti tieto- ja viestintätekniikkaan ja turvallisuuteen liittyvät riskit, voivat aiheuttaa järjestelmäriskkejä rahoitusallalle; toteaa, että kyseisiä uusia riskejä on torjuttava asianmukaisilla toimenpiteillä, kuten Euroopan järjestelmäriskikomitea on todennut ⁽¹⁷⁾;
- AE. ottaa huomioon, että EU:n nykyisessä rahoituspalveluja koskevassa sääntökirjassa toiminnallista riskiä koskevia säännöksiä käsitellään hajanaisesti;
- AF. katsoo, että rahoitusalan tieto- ja viestintätekniikkaan ja turvallisuuteen liittyvät riskit ja sen yhdentymisen taso unionin tasolla edellyttävät erityisiä ja edistyneempiä toimia, jotka perustuvat toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa 6. heinäkuuta 2016 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2016/1148 ⁽¹⁸⁾ mutta menevät sitä pidemmälle;
- AG. ottaa huomioon, että kyberuhkien sietokyky on olennainen osa rahoituslaitosten toiminnan häiriönsietokykyä koskevaa työtä, jota viranomaiset tekevät maailmanlaajuisesti;
- AH. katsoo, että toimivien, kestävien ja häiriönsietokykyisten unionin rahoitusmarkkinoiden pitäisi perustua pääoman ja riskien osalta vahvaan allokatiiiviseen tehokkuuteen sekä antaa kansalaisille mahdollisimman laajat mahdollisuudet käyttää rahoituspalveluja;
- AI. katsoo, että pilvipalvelujen käyttö voi tuoda rahoituspalvelujen tarjoajille huomattavia etuja operatiivisen häiriönsietokykyyn ja tehokkuuden näkökulmasta perinteiseen paikalliseen ratkaisuun verrattuna, mutta se aiheuttaa lisähaasteita, jotka liittyvät tietojen ja prosessien turvallisuuteen, liiketoiminnan jatkamiseen sähkökatkojen aikana sekä yleiseen haavoittuvuuteen kyberrikollisuuden edessä;

⁽¹⁷⁾ <https://www.esrb.europa.eu/news/pr/date/2020/html/esrb.pr200107~29129d5701.en.html>

⁽¹⁸⁾ EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1.

Torstai 8. lokakuuta 2020

- AJ. katsoo, että rahoituspalveluyrityksillä ja teknologiayrityksillä on oltava tasapuoliset toimintaedellytykset, jotta kaikki yritykset voivat osallistua tasavertaisesti kilpailuun ”sama riski, sama toiminta, sama sääntely” -periaatteen mukaisesti;
- AK. katsoo, että digitaalisten rahoituspalvelujen käyttöönotto ei saisi johtaa sääntelyn katvealueiden hyväksikäyttöön, heikentää asiakkaiden suojelua, horjuttaa turvallisuutta eikä lisää rahoitusvakauteen liittyviä riskejä;
- AL. toteaa, että monet suuret rahoituslaitokset unionissa käyttävät kolmansissa maissa sijaitsevien toimijoiden tarjoamia pilvipalveluja;
- AM. huomauttaa, että Euroopan tietosuojaneuvostolla on tärkeä rooli siinä, että yrityksiä autetaan ymmärtämään tietosuojasetuksen noudattamista koskevat velvoitteensa;
- AN. toteaa, että kryptovarojen liikkeeseenlaskijaa ei tavallisesti tunneta eivätkä kryptovaluutat muodosta rahoitussaamisia niiden perustana oleviin varoihin nähden, mikä erottaa ne stablecoin-valuutoista, rahoitusvälineiksi kelpaavista virtuaalivaluutoista ja hyödykerahoista, joiden liikkeeseenlaskija on tiedossa;
- AO. toteaa, että vaikka yrittäjien kassavirtasaamisina, pääoman ehtoisina saamisina tai tulevaa tuotetta tai palvelua koskevin saamisina liikkeeseen laskemat rahakkeet voidaan luokitella eri tavoin, unionin lainsäädännössä sovellettavan luokittelun pitäisi mahdollistaa sääntelyn ennustettavuus ja yhdenmukaisuus Euroopan markkinoilla; katsoo, että teknologisesti merkityksellisen ja toimivan rahakkeita koskevan sääntelyn olisi otettava huomioon mahdolliset hybridimallit ja sisällettävä määritelmät, joiden avulla voidaan varmistaa kuluttajan- ja sijoittajansuojan mahdollisimman korkea taso, lisätä oikeusvarmuutta ja hyödyntää kyseisten välineiden tarjoamat mahdollisuudet riskialttiiden yrityshankkeiden rahoittamisessa; toteaa, että rahakkeiden perustana oleva taloudellinen toiminto antaa vahvan viitteen rahakkeiden luokittelua varten;
- AP. ottaa huomioon, että rahanpesunvastainen toimintaryhmä (FATF) on hyväksynyt virtuaalivaluutan laajan määritelmän ja suositellut rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien velvoitteiden (AML/CFT) ulottamista kaikkiin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin, jotka harjoittavat sellaista toimintaa kuin kryptovarojen vaihto, kryptovarojen siirto, kryptovaluutan liikkeeseenlaskuun liittyvien rahoituspalvelujen tarjoaminen ja tällaisiin palveluihin osallistuminen;
- AQ. pitää rahanpesua olennaisena vaarana, jota on torjuttava digitaalisen rahoituksen alalla; toteaa, että vaikka digitaalinen rahoitus voikin lisätä taloudellista osallisuutta, unionin lainsäädännössä säädettyjä asiakastunnistusta ja rahanpesun torjuntaa koskevia velvoitteita varten olisi silti luotava kattava järjestelmä; huomauttaa, että vaikka kryptovaroja voidaan käyttää laittomassa toiminnassa, talousrikollisuuden valvontaa ja torjuntaa voidaan parantaa, jos kryptovaluuttojen oikeudelliseksi asemaksi määritetään vaihdantavälineen sijasta maksuväline;
- AR. katsoo, että yhteenliitettävyyden lisääntyminen, esineiden internet ja ihmisten ja koneiden vuorovaikutus voivat luoda rahoituspalvelujen alalla parempia kokemuksia, mutta ne tuovat mukanaan myös uusia riskejä, jotka liittyvät yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan, vuorovaikutuksen laatuun, operatiivisen riskin hallintaan ja kyberturvallisuuden asettamiin haasteisiin;

Suosituks:***Yleisiä huomioita***

1. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio on hyväksynyt digitaalisen rahoituksen paketin, johon sisältyy kaksi säädösehdotusta kryptovaroista ja toiminnallisesta häiriönsietokyvystä; katsoo, että kryptovaroja sekä toiminnallista ja kyberuhkien sietokykyä koskevat komission ehdotukset ovat unionin ja maailmanmarkkinoiden viimeaikaisen kehityksen vuoksi oikea-aikaisia, hyödyllisiä ja tarpeellisia ja ovat olennaisen tärkeä vaihe oikeudellisen selkeyden lisäämisessä ja uuden sääntelyjärjestelmän kehittämisessä; pitää kuitenkin valitettavana, ettei komissio käsitellyt asianmukaisesti kryptovaroihin liittyviä rahanpesua, terrorismin rahoitusta ja rikollista toimintaa koskevia ongelmia, jotka jäävät suurelta osin ratkaisematta; pyytää komissiota ryhtymään asian suhteen kiireellisesti toimiin jäljempänä liitteessä olevien suositusten mukaisesti;

Torstai 8. lokakuuta 2020

2. katsoo, että digitaalinen rahoitus, jolla on olennainen rooli rahoitustoiminnan kehittämisessä, on ratkaisevan tärkeää pääomamarkkinaunionin menestykselle, sillä se tuo yritysten ja kansalaisten käyttöön lisää rahoitusvaihtoehtoja ja investointikohteita, ja kannustaa komissiota tarkastelemaan sitä, miten voidaan lisätä digitaalisen rahoituksen innovoijien vaikutusmahdollisuuksia ja siksi hyödyntää digitaalisen rahoituksen etuja pääomamarkkinoiden yhdentymisen ja vähittäisijoittajien osallistumisen edistämässä unionissa sekä kasvatettaessa sen laajuutta maailmanlaajuisesti;
3. korostaa, että digitaaliseen rahoitukseen kohdistuvat valvonta- ja uudelleentarkastelutoimet ovat aiempaa tärkeämpiä etenkin kun otetaan huomioon alan jatkuvasti kasvava merkitys maailmaa ravistelevan covid-19-pandemian käsittelyssä; korostaa lisäksi tarvetta käsitellä digitaalisen rahoituksen sääntely- ja valvontatasolla aiheuttamia erityisiä riskejä asianmukaisen lainsäädäntökehyksen ja kuluttajansuojasäännösten avulla;
4. korostaa, että komission on tärkeää sovittaa työnsä tiiviisti yhteen kansainvälisten foorumien ja sääntelyelinten kanssa kansainvälisten standardien kehittämiseksi, kun otetaan huomioon digitaalisen rahoituksen oikeudenkäyttöalueiden rajat ylittävä luonne, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin oikeutta hyväksyä unionin olosuhteisiin sopiva sääntely- ja valvontakehykset; muistuttaa erityisesti, että on varmistettava unionin sääntelykehyksen yhteentoimivuus kansainvälisesti soveltuvien periaatteiden kanssa;
5. panee merkille, että monien digitaaliseen rahoitukseen liittyvien teknologioiden kehittäminen on vielä lapsenkengissä; korostaa, että kaikkien uusien lainsäädäntötoimien yhteydessä on siksi tehtävä perinpohjainen ja tulevaisuuteen suuntautuva arvio kuluttajille ja rahoitusvakaudelle koituvista riskeistä ja hyödyistä; kehottaa komissiota soveltamaan digitaalista rahoitusta koskevassa työssään oikeasuhteista, riskiperusteista, monialaista, kokonaisvaltaista ja tuloksiin keskittyvää lähestymistapaa;
6. kehottaa komissiota hyödyntämään Euroopan innovoinnin edistäjien foorumista (European Forum for Innovation Facilitators) saatuja tietoja ja kokemuksia ja toimimaan edelläkävijänä suotuisan ja kestävästi ympäristön luomiseksi Euroopan FinTech-keskuksille ja -yrityksille sekä digitaalista rahoitusta käyttävälle vakiintuneelle rahoitusalueelle, jotta voidaan laajentaa toimintaa, houkuttella ulkomaisia investointeja ja lisätä unionin läsnäoloa maailmanmarkkinoilla;
7. katsoo tältä osin, että digitaalista rahoitusta olisi pidettävä eurooppalaisten pk-yritysten kannalta olennaisena ja tehokkaana välineenä, joka tarjoaa kyseisten yritysten rahoitustarpeisiin soveltuvia reaaliaikaisia ja nopeita ratkaisuja; uskoo, että digitaalinen rahoitus voi auttaa paikkaamaan pk-yritysten rahoitusvajetta;
8. korostaa, että unionin tasolla toteutetuilla toimenpiteillä olisi varmistettava, että sääntely antaa niin pienille kuin suurille markkinatoimijoille tilaa innovoida, ja digitaalisen rahoituksen alan mahdollisessa uudessa tai päivitetystä lainsäädännöstä ja valvonnasta olisi otettava huomioon seuraavat periaatteet:
 - a) samoihin toimintoihin ja palveluihin ja niihin liittyviin samankaltaisiin riskeihin olisi sovellettava samoja sääntöjä
 - b) oikeasuhteisuus ja teknologianeutraalius
 - c) riskeihin, avoimuuteen ja vastuuvollisuuteen perustuva lähestymistapa
 - d) Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa vahvistettujen perusoikeuksien, erityisesti yksityisyyden suoja ja tietosuojaa koskevien perusoikeuksien, kunnioittaminen
 - e) kuluttajan- ja sijoittajansuojan korkea taso
 - f) tasapuoliset toimintaedellytykset
 - g) innovointia edistävä lähestymistapa;
9. huomauttaa, että mahdollisissa uusissa tai päivitettyissä unionin tason toimenpiteissä olisi otettava huomioon kryptovarojen laajentuvilla markkinoilla tapahtuvat nopeat muutokset sekä uusien kryptovaluuttojen liikkeeseenlaskut; korostaa, että on varmistettava tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla ja estettävä samalla oikeuspaikkakeinottelu ja sääntelyn katvealueiden hyväksikäyttö; huomauttaa, että kyseiset toimenpiteet eivät saisi tukahduttaa yritysten, etenkin pk-yritysten, mahdollisuuksia kasvaa ja niiden olisi tarjottava kestävä ekosysteemi, jossa digitaalinen rahoitus voi kehittyä sisämarkkinoilla, ja katsoo, että samalla olisi varmistettava rahoitusvakaus, markkinoiden eheys sekä sijoittajan- ja kuluttajansuoja;

Torstai 8. lokakuuta 2020

10. huomauttaa, että sääntelyn virtuaaliset testauspaikat ja innovointikeskukset voivat muodostaa digitaalisille rahoitusyhtiöille hyödyllisen välineen innovatiivisten rahoitustuotteiden, rahoituspalvelujen tai liiketoimintamallien testaamiseksi valvotussa ympäristössä ja että toimivaltaiset viranomaiset voivat myös oppia niiden avulla ymmärtämään paremmin kyseistä toimintaa ja kehittää nousevien teknologioiden sääntelyyn liittyvää asiantuntemusta, ja näin ne voivat helpottaa yritysten ja sääntelyviranomaisten välistä vuoropuhelua; korostaa kuitenkin, että niistä voi myös koitua merkittäviä riskejä kuluttajan- ja sijoittajansuojalle ja ne voivat mahdollistaa rahoituspetokset ja luoda samalla riskejä valvonnan pirstoutumisesta ja sääntelyn katvealueiden hyväksikäytöstä;

11. painottaa, että kaikissa testausympäristöissä, myös yleiseurooppalaisessa testausympäristössä, olisi pyrittävä löytämään tasapaino yhtäältä innovoinnin edistämistä ja toisaalta rahoitusvakautta sekä sijoittajien ja kuluttajien suojelua koskevien tavoitteiden välillä ottaen samalla huomioon asianomaisten yritysten koko, merkitys järjestelmän kannalta ja rajatylittävä toiminta; kehottaa komissiota luomaan yhteiset unionin puitteet digitaalisten rahoituspalvelujen yleiseurooppalaiselle testausympäristölle, sillä se toisi lisätuja rahoitusalan innovoinnille ja vakaudelle ja vähentäisi valvonnan hajanaisuutta;

12. korostaa luottamuksen, henkilöllisyyden todentamisen ja datan muodostaman kolmion merkitystä sen varmistamiseksi, että toimijat, sijoittajat, kuluttajat ja valvojat voivat luottaa digitaaliseen rahoitukseen;

13. katsoo aiheelliseksi analysoida kattavammin keskuspankkien digitaalivaluuttoja koskevien aloitteiden toteuttamista unionissa ja maailmanlaajuisesti; kehottaa EKP:tä harkitsemaan kattavan vaikutustenarvioinnin tekemistä, jotta voidaan esittää näkökulmavaihtoehtoja keskuspankkien digitaalivaluutoille, mukaan lukien analyysi digitaalisen euron käyttöönoton mahdollisuuksista ja riskeistä; katsoo, että arvioinnissa olisi otettava huomioon myös käytettävien teknologioiden rooli; kehottaa lisäksi unionin valvontaviranomaisia edistämään lisätutkimusta tällä alalla ja kehottaa komissiota ja EKP:tä käynnistämään kansainvälisen tason vuoropuhelun, jossa arvioidaan keskuspankkien digitaalivaluuttojen laajemman käytön mahdollisia maailmanlaajuisia hyötyjä ja vaikutuksia;

14. katsoo, että vaikutustenarvioinnissa ja analyysissä sovellettavissa parametreissa ja periaatteissa olisi huomioitava erityisesti keskuspankkien digitaalivaluuttojen merkitys suhteessa käteisen rahan käytön vähenemiseen, rahoitusjärjestelmää kohtaan tunnetun luottamuksen varmistamiseen, taloudellisen osallisuuden lisäämiseen ja julkisten maksuvälineiden saatavuuden parantamiseen siten, että samalla taataan finanssi- ja rahoitusvakaus;

15. korostaa, että sääntelyn ja valvonnan lähentämistä on tehostettava, jotta voidaan kehittää yhteinen unionin kehys; korostaa Euroopan valvontaviranomaisten keskeistä roolia tämän helpottamisessa; kehottaa Euroopan valvontaviranomaisia ja kansallisia toimivaltaisia viranomaisia käymään jäseneltyä vuoropuhelua, jossa olisi keskityttävä nykyisiin valvontahaasteisiin ja käytäntöjen lähentämiseen saumattoman valvonnan varmistamiseksi kaikilla tasoilla, erityisesti mitä tulee digitaaliseen rahoitukseen, rahanpesun torjuntaan, yksityisyyden suojaan ja tietosuojaan sekä kyberturvallisuuteen liittyviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin; katsoo, että kyseisessä jäseneltyssä vuoropuhelussa olisi digitaalisen rahoituksen alalla keskityttävä vähentämään sääntelyn katvealueiden hyväksikäyttöä ja valvontakilpailua sekä muita rajatylittävän rahoitustoiminnan nykyisiä esteitä;

16. ehdottaa, että perustetaan yhteinen eurooppalainen valvontaviranomainen, joka toimii tiiviissä yhteistyössä muiden Euroopan valvontaviranomaisten ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jolla on valtuudet tuotteita koskeviin interventio toimiin ja joka valvoo yhteisen sääntökirjan perusteella seuraavia kryptovaroihin liittyvien toimintojen alueita: palvelutarjoajat, jotka tarjoavat vaihtopalveluja virtuaalivaluuttojen ja fiat-valuuttojen välillä, sekä lompakkopalvelujen tarjoajat ja kaikki muut rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) normien piiriin kuuluvat virtuaalivaluuttoja koskevien palvelujen tarjoajat; toteaa samalla, että on varmistettava kyseisen eurooppalaisen valvontaviranomaisen vastuuvollisuus ja säädettävä viranomaisen toimia koskevasta oikeudellisesta muutoksenhakuprosessista; panee tässä yhteydessä merkille 24. syyskuuta 2020 annetun komission ehdotuksen asetukseksi kryptovarojen markkinoista; korostaa, että yhteisen valvontaviranomaisen olisi yhteistyössä muiden asiaankuuluvien unionin tason valvontaviranomaisten kanssa valvottava kryptovaroihin liittyviä, merkittävän rajatylittävän tekijän sisältäviä toimintoja unionissa ja kehitettävä asianmukaisia sisäisiä rakenteita, joilla varmistetaan kryptovarojen tehokas ja vaikuttava unionin tason valvonta;

17. yhtyy EKP:n näkemykseen, että fyysinen raha on tärkeää säilyttää laillisenä maksuvälineenä; korostaa, että virtuaalivaluuttojen ja digitaalisten maksujen alalla tapahtuva edistys ei saa johtaa käteisrahan rajoittamiseen vähittäiskaupassa tai käteisrahan poistamiseen;

Torstai 8. lokakuuta 2020

18. tuo esiin huolensa kryptovaluuttojen louhinnan ympäristövaikutuksista; painottaa, että tarvitaan ratkaisuja pääasiallisten kryptovarojen ekologisen jalanjäljen pienentämiseksi; kehottaa komissiota ottamaan tämän huomioon tulevissa sääntelyaloitteissa ja pitämään mielessä EU:n sitoutumisen kestävä kehityksen tavoitteisiin ja tarpeelliseen siirtymiseen ilmastoneutraaliin yhteiskuntaan viimeistään vuoteen 2050 mennessä;

Kehyksen määrittely kryptovaroille

19. katsoo, että kryptovarojen kaltaisille uusille tuotteille on tarpeen kehittää kattava yleiseurooppalainen luokitusjärjestelmä, sillä se edistäisi yhteistä tulkintaa, helpottaisi oikeudenkäyttöalueiden välistä yhteistyötä ja lisäisi oikeusvarmuutta rajat ylittävää toimintaa harjoittaville markkinatoimijoille; suosittaa, että otetaan huomioon olemassa olevat kansalliset sääntely- ja valvontakehykset; panee merkille kansainvälisen yhteistyön ja maailmanlaajuisten aloitteiden merkityksen kryptovaroja koskevan unionin kehyksen osalta ottaen erityisesti huomioon, etteivät ne tunne rajoja;

20. katsoo, että saattaa olla asianmukaisempaa kehittää tälle kehittyvälle markkinasegmentille unionin tason luokitusjärjestelmä, jolle ei aseteta ennalta määrättyjä rajoja, ja katsoo, että luokitusjärjestelmän olisi muodostettava perusta asianmukaisille lainsäädäntö- tai sääntelytoimille; katsoo silti, ettei ole olemassa yhtä kaikille sopivaa ratkaisua, kun on kyse kryptovarojen oikeudellisesta luokittelusta, ja pitää näin ollen tärkeänä kehystä, joka mahdollistaa valvontaviranomaisille valvonnan ja mukauttamisen;

21. korostaa, että kuluttajiin keskittyneet start-up-yritykset kehittävät usein innovatiivisia kuluttajapalveluja, jotka hyödyttävät unionin kansalaisia ja yrityksiä, ja katsoo, että lainsäädäntökehys olisi aina suunniteltava siten, että sillä lisätään innovointia ja lisätään kuluttajien valinnanvaraa rahoituspalvelujen alalla;

22. toteaa, että koska EU:ssa ei sovelleta kryptovarojen sääntelyyn yhteistä lähestymistapaa, jäsenvaltiot ovat jo alkaneet toteuttaa yksipuolisesti lainsäädäntö- ja valvontatoimia ja niihin kohdistuu kasvava paine ryhtyä toimenpiteisiin kuluttajansuojaa koskevien huolien vuoksi; huomauttaa, että jäsenvaltioiden erilaiset tulkinnot sekä se, ettei niiden lähestymistapoja ole sovitettu yhteen, voivat johtaa markkinoiden pirstoutumiseen, lisätä oikeudellista epävarmuutta, vaarantaa tasapuoliset toimintaedellytykset ja mahdollistaa sääntelyn katvealueiden hyväksikäytön;

23. katsoo siksi, että luokittelun mahdollisen lisäämisen olisi oltava tasapainoista ja joustavaa, jotta voidaan huomioida liiketoimintamallien ja riskien kehitys sekä antaa tilaa alan innovoinnille ja kilpailukyvyille ja varmistaa samalla, että riskit voidaan tunnistaa ja niitä voidaan vähentää varhaisessa vaiheessa;

24. korostaa lisäksi, että tarvitaan selkeämpiä ohjeita sovellettavista sääntely- ja vakavaraisuusprosesseista, jotta voidaan taata kryptovaroja koskeva sääntelyvarmuus ja luonnostella kryptovarojen asianmukainen valvonta ja vakavaraisuuskohtelu; yhtyy Baselin komitean ja EPV:n näkemykseen siitä, että kryptovarallisuutta hankkivien pankkien olisi sovellettava perinteistä vakavaraisuuskohtelua tällaisiin kryptovaroihin ja etenkin korkean riskin kryptovaroihin;

25. katsoo, että säännelyihin rahoituslaitoksiin, erityisesti luottolaitoksiin, maksulaitoksiin ja eläkerahastoihin, on sovellettava erityisiä enimmäisvastuurajoja ottaen huomioon kuluttajan- ja sijoittajansuojan ja rahoitusvakautteen kohdistuvat mahdolliset riskit, jotka liittyvät kryptovarojen käytön laajuuteen; on lisäksi samaa mieltä siitä, että tiukka due diligence -tarkastus, vanikka hallinto ja riskienhallinta, kaikkien vastuiden täysimääräinen ilmoittaminen sekä tiivis vuoropuhelu valvontaviranomaisten kanssa ovat äärimmäisen tärkeitä; katsoo, että pääomavaatimuksia koskevaan kehykseen olisi tulevan uudelleentarkastelun yhteydessä tehtävä tähän liittyviä muutoksia;

26. katsoo, että kaikkien välittäjien ja toimijoiden, jotka osallistuvat kryptovaroihin liittyvään toimintaan, olisi noudatettava sovellettavin osin voimassa olevassa sääntelykehyksessä asetettuja vaatimuksia, korostaa lisäksi, että on vahvistettava säännöksiä ja mekanismeja, joilla varmistetaan, että kryptovaroihin liittyvässä toiminnassa noudatetaan lakisääteisiä vaatimuksia, jotka koskevat erityisesti kuluttajansuojaa sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa, myös silloin, kun kyseistä toimintaa harjoitetaan tai kyseisiä palveluja tarjotaan unionin ulkopuolelta käsin; korostaa lisäksi, että markkinoiden avoimuutta ja eheyttä koskevat erityissäännöt vastaavat vähintään rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta 15. toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU⁽¹⁹⁾ (toinen rahoitusmarkkinadirektiivi, MiFID II) sääntöjä, jotka koskevat kaikkia kryptovarojen liikkeeselaskijoita tai järjestäjiä ja joissa vahvistetaan mahdollisille asiakkaille annettavia tietoja koskevat tiukat säännöt, joiden olisi oltava selkeitä eikä harhaanjohtavia, sekä soveltuvuuden arviointia koskevat vaatimukset;

⁽¹⁹⁾ EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349.

Torstai 8. lokakuuta 2020

27. katsoo, että joitakin kryptovaroja eli niitä, joita käytetään pääasiassa laittomissa kanavissa, ei saisi legitimoida saattamalla ne nykyisen sääntelyjärjestelmän piiriin; korostaa, että kaikenlainen ei-toivottu legitimointi vaarantaisi kuluttajansuojan ja heikentäisi markkinoiden eheyttä; kehottaa siksi komissiota laatimaan tiukat säännöt mahdollisille asiakkaille annettavista varoituksista ja varmistamaan, että toimivaltaisille viranomaisille annetaan tarvittavat valtuudet rajoittaa tai kieltää toiminnot ja toimet kryptovaroilla, joita käytetään pääasiassa laittomiin tarkoituksiin;

28. korostaa, että kryptovaroihin liittyvät osakeosuudet ja vastuut olisi sisällytettävä täysimääräisesti vakavaraisuuden arviointiprosessiin siinä vaiheessa, kun luokitus on saatavilla; tuo tässä yhteydessä esiin tarpeen asettaa asianmukaiset ja standardoidut julkistamista koskevat vaatimukset kaikille kryptovaroihin liittyville aineellisille vastuulle tai palveluille;

29. huomauttaa, että on tarpeen korjata kohdennetuin muutoksin voimassa olevassa unionin lainsäädännössä olevat puutteet sekä luoda räätälöityjä sääntelyjärjestelmiä kehittyviä kryptovaroihin liittyviä toimintoja, esimerkiksi uusien kryptovaluuttojen liikkeeseenlaskuja tai alustavia vaihtotarjouksia (IEO), varten; huomauttaa, että tietyn tyyppiset kryptovarot voisivat sopia nykyiseen sääntelykehykseen esimerkiksi toisessa rahoitusmarkkinadirektiivissä määriteltujen siirtokelpoisten arvopaperien tapaan; katsoo, että kryptovaroja, jotka voisivat kuulua toisen rahoitusmarkkinadirektiivin soveltamisalaan, olisi kohdeltava samalla tavalla kuin muita kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvia siirtokelpoisia arvopapereita, eikä se näin ollen edellyttäisi räätälöityä lainsäädäntökehystä vaan kohdennettuja muutoksia toisen rahoitusmarkkinadirektiivin asiaa koskeviin säännöksiin;

30. korostaa, että tiettyjä kryptovaroja, jotka eivät kuulu toisen rahoitusmarkkinadirektiivin säännösten soveltamisalaan, on säänneltävä yhdenmukaisesti unionin tasolla;

31. panee merkille, että stablecoin-valuutat ovat ainutlaatuinen kryptovarojen luokka; huomauttaa, ettei stablecoin-valuuttojen käyttö ole toistaiseksi merkittävää unionissa; korostaa kuitenkin, että niiden laajamittainen käyttöönotto voisi aiheuttaa merkittäviä uhkia rahoitusvakaudelle ja rahapolitiikan välittymiselle sekä demokraattiselle valvonnalle; suhtautuu siksi myönteisesti siihen, että komissio on hyväksynyt lainsäädäntökehysten, jolla pyritään varmistamaan muun muassa, että stablecoin-valuuttojen ja fiat-valuuttojen välillä on vakaa vaihtokurssi ja että kyseinen stablecoin-valuutta voidaan milloin tahansa vaihtaa takaisin fiat-valuutaksi nimellisarvoon; korostaa kuitenkin, että kaikki stablecoin-valuuttojen liikkeeseenlaskijat on oikeudellisesti velvoitettava myöntämään haltijalle suora saamisoikeus ja lunastamaan stablecoin-valuutat fiat-valuutan nimellisarvoon milloin tahansa sekä ottamaan käyttöön asianmukaiset mekanismit vakauttamisvarantojen turvaamiseksi ja erottamiseksi tätä tarkoitusta varten;

32. korostaa, että uusien kryptovaluuttojen liikkeeseenlaskut ja alustavat vaihtotarjoukset voivat lisätä pk-yritysten, innovatiivisten start-up-yritysten ja scale-up-yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta, nopeuttaa teknologian siirtoa ja ne voivat olla olennainen osa pääomamarkkinaunionia; huomauttaa kuitenkin, että useat valvontaviranomaiset ovat varoittaneet uusien kryptovaluuttojen liikkeeseenlaskuista, koska avoimuuden ja julkistamisvelvoitteiden puuttumisesta voi koitua riskejä sijoittajille ja kuluttajille;

33. kehottaakin komissiota arvioimaan hyötyjä, joita saataisiin uusien kryptovaluuttojen liikkeeseenlaskuihin ja alustaviin vaihtotarjouksiin sovellettavaa lainsäädäntökehystä koskevasta ehdotuksesta, kun tavoitteena on lisätä avoimuutta, parantaa oikeusvarmuutta ja sijoittajan- ja kuluttajansuojaa sekä vähentää epäsymmetrisestä tiedottamisesta, vilpillisistä toimintatavoista ja laittomasta toiminnasta johtuvia riskejä; vaatii, että tämän kehyksen valvontaa ja seurantaa koordinoidaan unionin tasolla;

34. korostaa, että kryptovaroja koskevan unionin yhteisen kehyksen olisi autettava turvaamaan korkeatasoinen kuluttajan- ja sijoittajansuoja, markkinoiden eheys ja rahoitusvakaus, valvomaan täytäntöönpanoa rahanpesun torjuntaa koskevien säännösten kohdalla, esimerkiksi asiakkaan tuntemista koskevien velvoitteiden kohdalla, jotka koskevat kryptovaroihin liittyviin transaktioihin osallistuvia asiamiehiä ja joiden ulkopuolelle jätetään ainoastaan yksittäiset transaktiot, jotka jäävät alle vähimmäisrajan, ja parantamaan perustana olevan teknologian valvontaa, jotta voidaan varmistaa, että rikoksia tutkivat viranomaiset pystyvät tunnistamaan maksutapahtumien lopulliset edunsaajat luotettavasti ja vähäisin ponnistuksin;

35. on huolissaan hiljattain julkaistuista tutkimustuloksista⁽²⁰⁾, joiden mukaan puolet kryptovaroihin liittyvistä liiketoimista voidaan yhdistää laittomaan toimintaan, kuten laittomien tavaroiden tai palvelujen ostamiseen tai myyntiin, rahanpesuun ja kiristysohjelmahyökkäysten maksuihin; tuo esiin viimeaikaiset havainnot, joiden mukaan bitcoinien osuus laittomasta toiminnasta on vuosittain 76 miljardia dollaria;

⁽²⁰⁾ Saatavilla sähköisesti osoitteessa <https://ssrn.com/abstract=3102645>.

Torstai 8. lokakuuta 2020

36. muistuttaa tarpeesta lieventää tehokkaasti rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyviä riskejä, jotka johtuvat rajatylittävästä toiminnasta ja uusista teknologioista, erityisesti kryptovarojen alalla;

37. korostaa, että rahanpesun torjuntaa kryptovarojen alalla koskevan kehityksen nykyiset puutteet esimerkiksi asiakkaan tuntemista koskevien velvoitteiden soveltamisessa johtavat epätasapuolisiin toimintaedellytyksiin finanssitoiminnan eri tyyppien välillä; katsoo, että rahanpesun torjuntaa ja terrorismin rahoitusta koskevia säännöksiä olisi sovellettava myös ulkomaisiin kryptovaroihin liittyvien palvelujen tarjoajiin, jotka tarjoavat palvelujaan unionissa; korostaa, että tarvitaan kattava virtuaalivarojen määritelmä, jotta kryptovarojen luonne ja toiminta voitaisiin huomioida paremmin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa; huomauttaa, että myös terrorismin rahoituksen määritelmää on päivitettävä sen varmistamiseksi, että se kattaa asianmukaisesti myös kryptovarot;

38. panee merkille FATF:n suosituksen nro 16 virtuaalivaluuttoja koskevien palvelujen tarjoajien (VASP) matkustus säännöstä ja kehottaa komissiota tarkastelemaan sen vaikutuksia kryptopörssiin ja verkkolompakkopalvelujen tarjoajiin rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta 20. toukokuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849⁽²¹⁾ puitteissa,

39. kehottaa lisäksi komissiota laajentamaan FATF:n ja ESMA:n suositusten mukaisesti rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan kehityksessä tarkoitettujen ilmoitusvelvoitteiden soveltamisalaa sen varmistamiseksi, että kaikkeen kryptovaroihin liittyvään toimintaan sovelletaan virtuaalivaluuttojen välisen vaihdon tarjoajien, muiden lompakkopalvelujen tarjoajien ja uusien virtuaalivaluuttojen liikkeeseenlaskujen osalta samoja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia velvoitteita;

40. katsoo, että digitaalisen rahoituksen levinneisyyden lisäämisessä ketään ei saisi jättää huomioimatta ja että tuotaessa digitaalisen rahoituksen ratkaisuja kuluttajien ja muiden kuin ammattisijoittajien saataville on samalla pyrittävä varmistamaan avoimuus, yleinen tietoisuus ja tiedonsaanti; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita investoimaan ohjelmiin, joilla parannetaan digitaalista ja taloudellista lukutaitoa;

41. toteaa, että keskuspankkien kehittämien digitaalivaluuttojen käyttöönottoon liittyy aina huomattavia haasteita ja riskejä (jotka liittyvät esim. rahoitusvakauteen, talletussuojaan, rahapolitiikan välittymistä ja luotonvälitystä koskeviin vaikutuksiin, muiden maksuvälineiden korvaamiseen ja yksityisten markkinaosapuolten syrjäytymiseen), jotka saattavat helposti olla keskuspankkien digitaalivaluuttojen havaittuja hyötyjä suurempia;

42. panee merkille, että jotkut eurooppalaisessa maksujärjestelmässä havaitut puutteet voitaisiin korjata nykyisen järjestelmän asteittaisilla parannuksilla, kuten vauhdittamalla kustannustehokkaiden pikamaksujen käyttöönottoa;

Finanssialan kyberuhkien sietokykyä koskeva yhteinen lähestymistapa

43. huomauttaa, että rahoituspalvelujen digitalisoitumisen lisääntyminen ja ulkoistaminen yhä enemmän ulkopuolisille tietoteknisten ratkaisujen tai tietoteknisen ylläpitopalvelun tarjoajille, kuten pilvipalvelujen tarjoajille, voi auttaa etenkin start-up-yrityksiä innovoimaan ja saamaan käyttöönsä teknologiaa, joka ei muutoin olisi niiden saatavilla; varoittaa kuitenkin, että rahoituslaitokset ja -markkinat ovat yhä alttiimpia sisäisten häiriöiden, ulkoisten hyökkäysten tai rahoitusvaikeuksien seurausten aiheuttamille häiriöille, joten operatiiviset riskit on arvioitava perinpohjaisesti tässä muuttuvassa ympäristössä; katsoo, että ehdotetun lainsäädännön ohjaavina tavoitteina olisi näin ollen oltava turvallisuus, häiriönsietokyky ja tehokkuus;

44. panee merkille, että vaikka kyberhäiriöiden kokonaiskustannuksia on tunnetusti vaikea määrittää, kyseisen alan arviot vaihtelevat 45 miljardista 654 miljardiin Yhdysvaltain dollariin maailmantaloudessa vuonna 2018;

⁽²¹⁾ EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73.

Torstai 8. lokakuuta 2020

45. korostaa, että rahoitusala on perinteisesti ollut yksi taloudellista hyötyä tavoittelevien verkkorikollisten pääkohteista;
46. on huolissaan Euroopan järjestelmäriskikomitean analyysistä, jonka mukaan on aivan mahdollista, että kyberhäiriö kehittyi systeemiseksi kyberkriisiksi, joka olisi uhka rahoitusvakaudelle ⁽²²⁾;
47. huomauttaa, että jotkut unionin rahoituspalvelualan sääntelykehikseen kuuluvat alakohtaiset säädökset sisältävät jo tietoturvan hallintaan liittyviä erityisvaatimuksia mutta että tämä ei koske kaikkea rahoituspalveluja koskevaa unionin lainsäädäntöä; muistuttaa, että valvontaviranomaiset ovat varoittaneet kuluttajia uusien virtuaalivaluuttojen liikkeeseenlaskuista, koska avoimuuden ja julkistamisvelvoitteiden puuttuminen voi aiheuttaa sijoittajille mahdollisia ja vakavia riskejä;
48. kehottaa komissiota ehdottamaan lainsäädännön muutoksia tieto- ja viestintäteknikkaa ja kyberturvallisuutta koskeviin vaatimuksiin unionin rahoitusosalalla ja ottamaan tässä huomioon kansainväliset standardit, jotta voidaan puuttua asiaa koskevassa lainsäädännössä mahdollisesti esiintyviin epäjohtomukaisuuksiin, aukkoihin ja porsaanreikiin; kehottaa tässä yhteydessä komissiota arvioimaan tarpeen laatia tieto- ja viestintäteknikan toimittajien valvontaa koskevan yleiskatsauksen ja ottamaan huomioon keskittymä- ja leviämiskriisit, joita voi aiheutua vahvasta tukeutumisesta vain pieneen joukkoon tieto- ja viestintäteknikan ja pilvipalvelujen tarjoajia;
49. katsoo, että näissä muutoksissa olisi keskityttävä neljään keskeiseen alaan:
- a) tieto- ja viestintäteknikan hallinnoinnin ja riskienhallinnan nykyaikaistaminen ja kansainvälisten standardien noudattaminen
 - b) tieto- ja viestintäteknikan häiriöitä koskevien raportointisääntöjen yhdenmukaistaminen
 - c) yhteinen kehys penetraatiotestaukseen ja toiminnan häiriönsietokyvyn testaukseen kaikilla rahoitussektoreilla
 - d) kriittisten tieto- ja viestintäteknikan ulkopuolisten palveluntarjoajien valvonta ja niitä koskevat vähimmäisvaatimukset;
50. korostaa, että on lisättävä erityisesti häiriöitä koskevien tietojen jakamista ja tehostettava asiaankuuluvien sääntely- ja valvontaviranomaisten välistä koordinaatiota, kun otetaan huomioon, että häiriönsietokyvyn parantaminen ja valmiudet käsitellä laaja-alaisia kyberhäiriöitä ja operatiivisia häiriöitä edellyttävät tehokasta yhteistyötä paitsi rajojen yli myös eri alojen välillä; katsoo, että tämä olisi tehtävä siten, että annetaan valvontaviranomaisille tietyt valtuudet valvoa tehokkaammin kolmansien osapuolten harjoittamaa toimintaa, erityisesti vahvistamalla tarkastus- ja tutkintaoikeuksia sekä oikeuksia määrätä seurauksia;
51. kehottaa komissiota tiivistämään kansainvälisillä foorumeilla tehtävää yhteistyötä, jotta voidaan edistää pilvipalveluita ja ulkoistamista koskevien kansainvälisten standardien kehittämistä; kehottaa lisäksi analysoimaan, tarvitaanko unionin erityistoimia, jotta pilvipalveluihin ja ulkoistamiseen kohdistuva valvonta olisi yhteneväistä perinteisten järjestelmien valvonnan kanssa; huomauttaa, että näillä aloilla olisi kehitettävä myös kansainvälisiä standardeja; katsoo, että vaikka rahoitusalan toimijat vastaavat itse sääntöjen noudattamisesta, kriittisten kolmansien palveluntarjoajien valvonnassa olisi pyrittävä seuraamaan keskittymä- ja rahoitusvakausriskejä sekä varmistamaan yhteistyö asiaankuuluvien viranomaisten välillä; katsoo, että tämä olisi tehtävä siten, että annetaan valvontaviranomaisille tietyt valtuudet valvoa tehokkaammin kolmansien osapuolten harjoittamaa toimintaa, erityisesti vahvistamalla tarkastus- ja tutkintaoikeuksia sekä oikeuksia määrätä seurauksia;
52. korostaa, että rahoitusjärjestelmän häiriönsietokyky edellyttää vahvan teknologisen kehyksen luomista rahoituspalvelualan kehittyneiden teknologisten ratkaisujen valvontaa varten; painottaa, että tarvitaan konkreettinen strategia, jolla lisätään sääntelyteknologian (RegTech) ja valvontateknologian (SupTech) käyttöä;
53. kehottaa komissiota ja valvontaviranomaisia toteuttamaan muita kuin lainsäädäntötoimia, joilla vahvistetaan rahoitusalan valmiuksia käsitellä laaja-alaisia kyberuhkia ja operatiivisia häiriöitä; toteaa, että tällaisia toimia ovat muun muassa yhteiset harjoitukset, operatiiviset protokollat (käsikirjat), turvalliset yhteistyövälineet ja investoiminen kriittisten infrastruktuurien parantamiseen ja varajärjestelmiä koskeviin valmiuksiin; korostaa, että valvontaviranomaisilla on oltava omasta takaa asiantuntemusta ja tarvittavat resurssit tällaisten harjoitusten ja valvontatoimien toteuttamiseksi;

⁽²²⁾ Euroopan järjestelmäriskikomitea julkaisi helmikuussa 2020 systeemisii kyberhyökkäyksiä käsittelevän raportin (<https://www.esrb.europa.eu/news/pr/date/2020/html/esrb.pr.200219~61abad5f20.en.html>).

Torstai 8. lokakuuta 2020

54. kehottaa komissiota arvioimaan ja seuraamaan riskiä, joka liittyy pimeillä markkinoilla tehtävien transaktioiden, rahanpesun, terrorismin rahoituksen, veropetosten ja veronkierron sekä muun rikollisuuden mahdollisuuteen;

Tietoaineisto

55. muistuttaa, että tietojen keruu ja analysointi ovat digitaalisessa rahoituksessa keskeisessä asemassa, ja korostaa siksi, että voimassa olevaa tietolainsäädäntöä on sovellettava johdonmukaisesti ja teknologianeutraalisti; korostaa, että tekoäly on yksi keskeisistä teknologioista, joiden avulla voidaan parantaa unionin kansainvälistä kilpailukykyä;

56. huomauttaa, että unioni on kansainvälinen esikuva henkilötietojen suojan alalla; korostaa, että henkilötietojen ja muiden kuin henkilötietojen siirrossa ja käytössä rahoituspalvelualalla olisi noudatettava kaikkea asiaankuuluvaa unionin lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sopimuksia ja mahdollistettava samalla tietojen laillinen ja turvallinen kulku, mitä tarvitaan innovatiivisten rahoitusaloitteiden laajentamiseksi;

57. korostaa, että tietojen vapaa liikkuvuus on tarpeen unionissa innovatiivisen rahoituksen lisäämiseksi; huomauttaa, että rajatylittäviä tietovirtoja, myös EU:n ja kolmansien maiden välisiä, on valvottava ja niihin on sovellettava yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa koskevaa unionin tietosuojalainsäädäntöä;

58. vaatii tässä yhteydessä komissiota varmistamaan, että digitaaliset rahoitusyhteisöt voivat saada tasapuoliselta pohjalta merkityksellisiä, luotettavia ja hyödyllisiä tietoja yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisesti, lisäämällä asiakasarvoa, tukemalla digitaalisen rahoituksen potentiaalia ja luomalla mahdollisuuksia sille, että innovatiiviset FinTech-yritykset kasvavat unionissa ja sen ulkopuolella; korostaa, että on tärkeää noudattaa kilpailusääntöjä sisämarkkinoilla ja varmistaa, että kuluttajien etuja ja innovointia ei vahingoiteta; kehottaa komissiota seuraamaan "BigTech"-yritysten tarjoamia rahoituspalveluja ja myös sitä, miten näille toimijoille ominaiset kilpailuedut voivat vääristää kilpailua markkinoilla sekä vahingoittaa kuluttajien etuja ja innovointia;

59. korostaa, että komission on löydettävä tasapaino tietoturvan ja kuluttajansuojan varmistamisen sekä kuluttajakokemuksen ja palvelun tehokkuuden säilyttämisen välillä;

60. pyytää komissiota harkitsemaan sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta 23. heinäkuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014⁽²³⁾ mukaiseen olemassa olevaan unionin standardiin perustuvaa rahoitusalan digitaalisten henkilöllisyyksien käyttöä koskevaa infrastruktuuria, jolla pyrittäisiin yhdenmukaistamaan nykyisiä sääntelyvaatimuksia koko unionissa siinä määrin kuin on tarpeellista ja helpottamaan niiden käyttöä toimintojen hajanaisuuden vähentämiseksi sisämarkkinoilla sekä asiaankuuluvien rahanpesun torjuntaa koskevien säännösten noudattamista; korostaa digitaalisten rahoitushenkilöllisyyksien käytön merkitystä ja mahdollisia hyötyjä kaikilla aloilla ja kaikissa jäsenvaltioissa, kunhan samalla varmistetaan, että ne ovat tietosuojaa ja yksityisyyttä koskevien normien mukaisia, ja taataan asianmukaiset ja oikeasuhteiset toimenpiteet tietosuojaloukkausten ja identiteettivarkauksien estämiseksi;

61. huomauttaa, että asiakkaan tuntemista koskeviin prosesseihin sovellettavat lakisääteiset vaatimukset, joita rahoituslaitosten on noudatettava vähittäisasiakkuuksien perustamisessa, ovat erilaisia eri jäsenvaltioissa, joten rajatylittävän asiakassuhteen perustaminen ei useinkaan ole mahdollista nykyisten datajoukkojen perusteella; toteaa, että sama pätee myös yritysasiakkuuksien perustamiseen ja siihen liittyviin tunne asiakkaasi (KYC)- ja tunne liiketoimintasi (KYB)-prosesseihin; kehottaa komissiota tutkimaan tätä asiaa ja edistämään jäsenvaltioiden vaatimien KYC-tietojen yhdenmukaistamista;

62. katsoo, että digitaalisten yksiköiden yhteentoimivuus kansallisella ja unionin tasolla on olennaista toivotun vastaanoton saamiseksi markkinoilla;

⁽²³⁾ EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73.

Torstai 8. lokakuuta 2020

63. huomauttaa, että asiakasdata tai "massadata" on olennainen tekijä lisäarvon luomiseksi asiakkaille ja kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi ja rahoituslaitokset käyttävät sitä yhä enemmän; toistaa massadatan vaikutuksista perusoikeuksiin 14. maaliskuuta 2017 antamassaan päätöslauselmassa esitetyt päätelmät ja suositukset; palauttaa mieliin yleisen tietosuoja-asetuksen henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädäntökehityksen ja kehottaa kaikkia sidosryhmiä lisäämään pyrkimyksiä taata siihen sisältyvien oikeuksien toteutuminen; korostaa erityisesti periaatetta, joka koskee yksilöiden oikeutta omistaa tietonsa ja valvoa niitä sekä oikeutta tietojen siirrettävyyteen;

64. katsoo, että hajautetun tilikirjan teknologiaan (DLT) perustuva suvereeni identiteetti (self-sovereign identity, SSI) voi olla keskeinen tekijä uudenlaisten palvelujen ja tuotteiden kehittämisessä digitaalisilla sisämarkkinoilla, koska se on riippumaton tietojen koostajista ja mahdollistaa välittäjien käytön välttämisen mutta auttaa varmistamaan korkeiden tietoturva- ja tietosuojastandardien noudattamisen yksittäisten unionin kansalaisten osalta;

65. katsoo, että digitaalisen rahoituksen toiminnoista saatavilla olevien luotettavien tietojen puute voi haitata kasvua, kuluttajansuojaa, markkinoiden eheyttä ja rahoitusvakautta sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen, veronkierron ja verovilpin torjuntaa; kehottaa lisäämään avoimuutta ja raportointia digitaalisen rahoituksen toiminnasta, jotta voidaan vähentää epäsymmetriaa ja riskejä etenkin sellaisten vakiintuneiden massadatoimijoiden osalta, jotka saattavat hyötyä suhteettoman paljon tietojen saannin lisääntymisestä; korostaa tasapuolisten toimintaedellytysten merkitystä rajat ylittävässä tietojen saatavuudessa, kuten yleisessä tietosuoja-asetuksessa taataan henkilötietojen osalta;

66. huomauttaa, että standardeilla on tässä yhteydessä keskeinen rooli pyrittäessä parantamaan tietojen hallinnointia, jakamista, vaihtoa, yhteentoimivuutta ja siirrettävyyttä; katsoo, että tätä varten tarvitaan luotettavaa ja oikeudellisesti varmaa infrastruktuuria sekä kestävää oikeudellista kehystä tietojen yhdistämistä ja jakamista varten, jotta yritykset saataisiin luottamaan yritysten tai jopa eri alojen väliseen datayhteistyöhön;

67. kehottaa valvomaan tehokkaasti massadata-analyysien tekoa siten, että puututaan mallien vaikeaselkoisuuteen ja varmistetaan samalla, että merkityksellisiä ja laadukkaita tietoja on riittävästi saatavilla; korostaa tarvetta lisätä huomattavasti algoritmeja, tietojenkäsittelyä ja analysointia koskevaa vastuuvollisuutta, selitettävyyttä ja avoimuutta, koska nämä ovat olennaisia välineitä sen varmistamiseksi, että yksilöille tiedotetaan asianmukaisesti heidän henkilötietojensa käsittelystä;

68. painottaa avoimen pankkitoiminnan merkitystä maksupalvelujen kehittämisessä siten, että markkinoille hyväksytään uusia toimijoita, jotka tarjoavat kuluttajille tehokkaampia toimintoja ja hinnoittelua; huomauttaa, että siirtyminen avoimesta pankkitoiminnasta avoimeen rahoitustoimintaan – mikä tarkoittaa muiden rahoituspalvelujen kuin maksujen ottamista mukaan – on strateginen painopiste, jolla voidaan parantaa tehokkuutta, alentaa keskittymäriskiä ja lisätä taloudellista osallisuutta;

69. katsoo, että pyydetyllä ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia;

o

o o

70. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman sekä liitteenä olevat suositukset komissiolle ja neuvostolle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille.

Torstai 8. lokakuuta 2020

PÄÄTÖSLAUSELMAN LIITE:**PYYDETYN EHDOTUKSEN SISÄLTÖÄ KOSKEVAT SUOSITUKSET****A. EHDOTUKSEN PERIAATTEET JA TAVOITTEET**

1. luodaan perusta tulevaisuuteen suuntautuvalla lähestymistavalla digitaalista rahoitusta koskeviin sääntöihin unionissa;
2. varmistetaan, että digitaalinen rahoitus voi edelleen olla innovatiivinen kasvua ja työllisyyttä edistävä tekijä kaikkialla sisämarkkinoilla;
3. edistetään yhteistä tulkintaa digitaalisen rahoituksen keskeisistä kysymyksistä sekä asiaa koskevien säännösten yhdenmukaistamista, mikä lisää rajatylittävää toimintaa;
4. lisätään tietojen yhteiskäyttöä unionin periaatteiden mukaisesti innovoinnin edistämiseksi; tavoitteena olisi oltava julkisten tietojen saatavuuden helpottaminen kaikkialla unionissa; tämä hyödyttäisi digitaalisten rahoitusyhtiöiden lisäksi myös monia muita unionin politiikan aloja ja lisäisi markkinoiden avoimuutta;
5. tarkastellaan kolmea unionin alustavan toiminnan alaa, erityisesti kryptovaroja koskevan kehyksen sekä kyberuhkien sietokykyä ja toiminnallista häiriönsietokykyä koskevan kehyksen kehittämistä, ja pyritään yhdenmukaistamaan asiakassuhteen digitaalisen perustamisen käsitettä sisämarkkinoilla.

B. EHDOTETTAVAT TOIMET

1. esitetään kryptovaroja koskeva lainsäädäntöehdotus, jolla taataan oikeusvarmuus kryptovarojen käsittelyssä ja varmistetaan samalla kuluttajan- ja sijoittajansuojaa, markkinoiden eheyttä ja rahoitusvakautta koskevat korkeat standardit; tällaisessa kehyksessä olisi harkittava kattavaa koko unionin laajuista luokitusjärjestelmää, jolle ei aseteta ennalta määrättyjä rajoja, ja pyrittävä antamaan lainsäädäntöä sen periaatteen mukaisesti, että samoja sääntöjä sovelletaan saman toiminnan ja riskien perusteella, sekä suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ja näin minimoimaan sääntelyn katvealueiden hyväksikäyttö ja varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset.

Kyseisessä lainsäädäntöehdotuksessa olisi

- a) annettava ohjausta sovellettavista sääntely- ja vakavaraisuusprosesseista sekä kryptovarojen kohtelusta; annettava kryptovarojen liikkeeseenlaskijoiden tai järjestäjien osalta markkinoiden avoimuutta ja eheyttä koskevia erityissääntöjä, jotka vastaavat vähintään toisen rahoitusmarkkinadirektiivin sääntöjä;
- b) korjattava voimassa olevassa unionin lainsäädännössä olevat kryptovaroja koskevat puutteet esimerkiksi luokittelemalla tietyt kryptovarot toisessa rahoitusmarkkinadirektiivissä ”siirtokelpoisiksi arvopapereiksi”, jotta voidaan varmistaa, että niitä kohdellaan samalla tavalla kuin muita siirtokelpoisia arvopapereita;
- c) luotava räätelöity sääntelyjärjestelmä uusia ja kehittyviä kryptovaroihin liittyviä toimintoja varten, joita ovat esimerkiksi uusien kryptovaluuttojen liikkeeseenlaskut ja alustavat vaihtotarjoukset, sekä sellaisia kryptovaroja varten, jotka eivät kuulu nykyisen sääntelykehyksen piiriin, varmistaen, että niitä säännellään yhdenmukaisella tavalla unionin tasolla;
- d) käsiteltävä kryptovaluuttojen louhinnan ympäristövaikutuksia sekä sitä, että tarvitaan ratkaisuja pääasiallisten kryptovarojen ekologisen jalanjäljen pienentämiseksi;

2. tehostetaan sääntelyn ja valvonnan lähentämistä, jotta voidaan kehittää yhteinen unionin kehys; kehottaa Euroopan valvontaviranomaisia ja kansallisia toimivaltaisia viranomaisia käymään jäseneltyä vuoropuhelua, jossa olisi keskityttävä nykyisiin valvontahaasteisiin ja käytäntöjen lähentämiseen saumattoman valvonnan varmistamiseksi digitaalisen rahoituksen kaikilla tasoilla;

Torstai 8. lokakuuta 2020

3. kehitetään stablecoin-valuuttoja varten lainsäädäntökehys, jolla varmistetaan, että ne täyttävät vähintään sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta 16. syyskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY⁽¹⁾ vaatimukset, mukaan lukien vakaa vaihtokurssi fiat-valuutan kanssa ja vaihto takaisin fiat-valuutaksi nimellisarvoon;
4. esitetään arvioinnin perusteella ehdotus yhteisiksi unionin puitteiksi digitaalisten rahoituspalvelujen yleiseurooppalaiselle testausympäristölle;
5. edistetään rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevan kehyksen soveltamista kryptovaroihin ja tukitaan nykyiset porsaanreiät esimerkiksi 33–38 kohdassa esitetyin toimin;
6. varmistetaan, että digitaalisen rahoituksen levinneisyyden lisäämisessä ketään ei jätetä huomioimatta; kehoitetaan komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan toimenpiteitä, joilla parannetaan digitaalista ja taloudellista lukutaitoa;
7. esitetään kyberuhkien sietokykyä koskeva lainsäädäntöehdotus, jolla varmistetaan tieto- ja viestintätekniikan turvallisuutta sekä kyberturvallisuutta koskevat johdonmukaiset standardit koko unionin rahoitusalaan ottaen huomioon kansainväliset standardit; tällaisen kehyksen olisi oltava tulevaisuuteen suuntautunut, ja siinä olisi keskityttävä nykyaikaistamaan kyberuhkien sietokykyä koskevia nykyisiä sääntöjä ja samalla tukkimaan sääntelyn mahdollisia porsaanreikiä ja aukkoja, jotka voivat saattaa yritykset, sijoittajat ja kuluttajat vaaraan;
8. nimitetään yhteinen eurooppalainen valvontaviranomainen, jonka tehtävänä on valvoa kaikkia kryptovaroihin liittyviä, rajatylittävän tekijän sisältäviä toimintoja unionissa yhteistyössä muiden unionin tason valvontaviranomaisten kanssa ja pitää niistä rekisteriä yhteisen sääntökirjan mukaisesti;
9. kehoitetaan komissiota harkitsemaan sellaisten rahoituspalvelujen alan tieto- ja viestintätekniikan toimittajien valvontaa koskevan yleiskatsauksen laatimista, jotka tarjoavat palvelujaan unionissa, kuten 47 kohdassa esitetään;
10. kehoitetaan komissiota ehdottamaan lainsäädännön muutoksia tieto- ja viestintätekniikkaa ja kyberturvallisuutta koskeviin vaatimuksiin unionin rahoitusalaan; näissä muutoksissa olisi keskityttävä neljään keskeiseen alaan, kuten 48 kohdassa esitetään;
11. kehitetään unionin standardeja pilvipalvelujen ja ulkoistamisen alalla ja tehdään samalla yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden kanssa kansainvälisten standardien kehittämiseksi, kuten 50 kohdassa esitetään;

Tietoaineisto

12. ehdotetaan kehystä asiakassuhteen digitaalista perustamista varten; tällaisen kehyksen olisi oltava asiaa koskevan unionin lainsäädännön, kuten rahanpesun torjuntaa sekä tietosuojaa ja yksityisyyttä koskevien säännösten, mukainen, ja sillä olisi pyrittävä varmistamaan rahoitusalan digitaalisia henkilöllisyyksiä koskeva yhteinen tulkinta kaikkialla sisämarkkinoilla ja edistettävä samalla rajatylittävien asiakassuhteiden perustamisen yhdenmukaistamista;
13. pyritään lisäämään algoritmeja, tietojenkäsittelyä ja analysointia koskevaa vastuuvollisuutta, selitettävyyttä ja avoimuutta, kuten 66 kohdassa esitetään.

⁽¹⁾ EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7.